

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vákár L. könyv- és papírkereskedése Csikszhereda, hogy a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
Telefon hívószám 20.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. FEJER ANTAL
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. ELTHES GYULA

Megjelenik minden szerdán.
Előfizetési ár: Egész évre 12 kor. (Külföldre 16 K.)
Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak.
Kéziratok nem adnak vissza.

Kormány és parlament a magyar vitézségről.

A hadijavaslatok tárgyalása alkalomával ujjag mind a miniszterelnök, mind a honvédelmi miniszter az eddigiéknél hathatósabban adózott dicsőítő elismerésével katonáink vitézségének és a büszkesége és erőbizonyosága a nemzetnek. Kell tehát, hogy a sok megpróbáltatásért, a dozatért, türelemért, szenvedésért ebben az eszményi magaslataban keresse az egész polgárság a jövőbe vetett bizalmat, a sorsában való megnyugvást, munkaserejének újabb őszitőjét.

Minden ilyen csodálatos kitartást, nem lankado bátorságot és halálmegvetést tanúsítottak a hadba szállott fiatalok és családtagok, heroikus önmegtadással viselik gyásúkat azok, akiknek kedvesei a haza oltárán elveztek: éppen a küzdelmet a hazasza badságaest, Magyarország jövő életéről vivo hősök követhetik honfiarsaiktól, hogy a magyar társadalom továbbra is megfeszítse erejét és áldozatkészségét. Nem szabad a meg folyton tartó és huzódó válságos idő delelőjén megosap panui a nemzet erejének. Ezért kell gondoskodni tartalékerőről. S ha valaha a zivatáros időkben még az aggok is fegyvert fogtak, nem terhelünk ki az elől, hogy seregünk harc képességének fenntartásáért az eddig megkímélt korosztályok alkalmas egyéni is harcra készüjenek.

Hogy minő rengeteg arányuk a mostani háború harcai, az eddigi leg nagyobb háborúkhoz viszonyítva, arról első nagyszabású beszédében br. Hazai Samu honvédelmi miniszter adott szem leltető képét. A népfelkelői korhatár kiterjesztéséről szóló javaslatnak ez csak bevezető megokolása, illusztrációja volt. A felhozható ellenvetéseket nem taglalta; megvárta, minő álláspontot foglalnak el az ellenzék szónokai. Miután az ellenzék, a hazafias feladat nagyságától áthatva, hozzájárult a'apjában a szükségkövetelte javaslatokhoz és ezzel egész Európával megértette, hogy harcunk önvédelmi harc jellegével bír, amelyben egyértelműen és egységesen vesz részt az egész nemzet: a honvédelmi miniszter második beszédében azután a magyar társadalom felvilágosítását és a törhetetlen kitartásra való buzdítását vállalta feladatul.

És erre ma is, midőn pedig mindenki at van hatva annak tudatáról, hogy minden erőnköt meg kell feszítenünk, szükség van. Mert hiszen meg képviselőik is vannak, akik a helyzet nagyságát nem képesek felfogni; annál inkább kell meggyőzni a társadalomnak természetesen szerűleg kiesinyesbben gondolkozó elemeit, hogy a létünkért folyó harcól mindenkinek ki kell vennie részét, akár a veres, akár a békés munka alakjában, mert mindenik a nemzet életszükségletét szolgálja.

És meglepődéssel hallottuk a honvédelmi miniszter beszédéből, hogy azoknak a száma, akik a kötelesség teljesítése elől magukat kivonni igyekeztek vagy igyekeznek, sokkal kevesebb, mint a látszából ítélő elégedetlenek hiszik és terjesztik. Viszont bizonyos, hogy azokat, akik csalafinta módon és érdemtellenül vagy gyávaságból kitujni igyekeznek, rá kell kényszeríteni arra a szolgálatra, melyet ma az ország minden tagjától képessége szerint megkövetel, ez-akt kötelességét nem teljesíti, az megerdemli az erköcsi és anyagi büntetést a nemzet részéről.

Mi azonban, úgy mint a honvédelmi miniszter is, inkább szeretjük látni a főlemelő példak tömegét, amelyek a nemzet erejéről tesznek tanúságot, mint szálanként előszedegetni a korhadt lelküket, akiket azonban, mert nem rejtőzhetnek el, utolra a vezettük, amely elől szökni szerettek volna Ugynevezett druckebergerek, mint a nemetek mondják, amilyen a gyávaság fogalma is ki van fejezve, mindenütt vannak, mint az elnevezés is mutatja, Németországban is. Hallottunk sokkal több kifakadást francia részről; pedig ott még a hibákat is szedik. A honvédelmi miniszter magyarázata szerint a felhívottaknak hatvan százaléka vált be. Tekintve a rendes viszonyokat, amikor a negyvenes arany is kielégítő, nagyon meg lehetünk elégedve. Az bizonyos, hogy az orvosi vizsgálat szigorúságát nem lehet teljesen tévmentes paragrafusokba foglalni. Tudhatja mindenki, hogy az egyéni dispoziciónak m nagy foka van, s a legnagyobb jóhiszeműség mellett is törtehetnek tévedések, egyes szimulánok pedig becsaphatják nem egyszer a legtapasztaltabb orvosokat is, becsületes őszinte emberek pedig valamely olyan betegséggel is bekerülnek a sorba, amely

be elég csakhamar a megerőltető szolgálat következtében kitör rajuk és rokkanta teszi őket. Ilyen körülmények közt bizony nagyon súlyos az orvos felelőssége s nem is vállalhat felelősséget. Az sem érdeke a hadseregnek, hogy egy csomó beteg katona rontsa meg idő előtt a harc képességét. Egész seregnek látszó emberek elegenden vannak, akik a katonasorban csakhamar letörnek, sőt elpusztulnak. Ha a skrupulózusabb orvosi szem az ilyeneket már eleve alkalmatlannak ítéli: ezeket igazán nincs jogunk gyávanak itélni. De ismételjük, hogy könnyőrelentül be kell sorozni azokat az alkalmásokat, akiknek valahogyan sikerült magukat kivonni a szolgálatból. És erre nézve a honvédelmi miniszter megnyugtató kijelentést tett.

Amikor a nemzet hősi fiait oly fenyves példát adtak, úgy hogy, mint gr. Tisza István mondotta: „hadseregünk erköcsi és anyagi tekintetben a legnagyobb büszkeséggel nézhet vissza a kilenc-hónapos múlt eseményeire és nekilát a jövő beíráhatatlan eseményei elé;” akkor éppen a jövőendő eseményeknek javunkra való biztosítása végett nem szabad meghagynunk a hősi beületükön ejhető fojtokat.

A honvédelmi miniszter fejtegetései után, amikor történetesen egy időben rajzolta hadvezetőségünk is az első harci korszak kényszerű óriási erőfeszítéseit, amelyek után csodálhatjuk, hogy hadseregünk ma is oly megbontatlanul és fenyvesen harcolhat, be kell látnia minden embernek, hogy a nemzet iránti szent kötelességet végsőig kell teljesítenünk s föl kell áldoznunk azt a kart, amelyet az ötven éves korunkig behívandók távozása gazdaságilag és társadalmilag ejteni fog rajtunk; mert ha sikerül példatlan feladatunkat megoldanunk, akkor a haza és polgárainak jövőendő nyugalma és jóléte rövid idő alatt mindent kárpótolni fog.

Valaha mind katona volt a magyar. Ez jusson eszünkbe. Ez volt az, ami Magyarországot annyi zivatar közt meg mentette és fenntartotta. Ma pedig olyan veszedelem előtt állunk, amelyhez fogható a tatárhad sem volt. De az elborította egy-két hónap alatt Magyarországot; az orosz had pedig eddig óriási veszteségek alatt roppant meg a Kárpátok falán. Ezért kell minden fegyverfogható férfúnak sikra szállania, hogy

Sámson Manó uri szabó cég Kolozsvárt Egyetem-u. 1. sz.
New-York szállodával szemben.

Videki t. megrendelőinek szives meghívásra saját költségén készségelemmel bemutatja legújabb divatkelmék mintáját. Izléses és pontos kiszolgálás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek!

az elesettek helyébe új hősök teremjenek. A társadalomnak át kell éreznie és megvalósítania azt, amit a miniszterelnök hangoztatott: „Ki akarjuk mutatni, hogy mindnyájan érezzük és át meg át vagyunk hatva attól a tudattól, hogy egy vereség történelmi katasztrófa volna, hogy egy vereség olyan volna, mint a multban a magyar történelem legszomorubb napjai, hogy ezt elhárítani elhatározott, elszánt akarjunk mind nyájunknak, hogy ebben ki fogunk tartani végig, bármily sokáig és bármennyi ellenséggel szemben is. Minel több áldozatot kell hozni, annál többet fog hozni.”

Legyen példa az a hősiég, amelyet bámulva emleget ma az ellenség is, midőn a magyar katonáról beszél. Most van még csak igazi értelme a költő szózatának: talpra magyar!

— **A második hadikölcsön.** Félhivatalosan jelentik: A pénzügyminiszteriumban tanácskozást tartottak az új hadikölcsön ügyében s ezen a pénzügyminiszter elnöklésével részt vettek amaz összes budapesti pénzintézetek képviselői, amelyek az első hadikölcsön hivatalos aláírói voltak. Az összes jelenlévők alkalmasnak találták az időpontot és a pénzpiac helyzetét a második hadikölcsön kibocsátására s így előre láthatóan az erre vonatkozó aláírási felhívást a legközelebbi napokban közzé fogják tenni. A második hadikölcsön úgy a kibocsátásra kerülő címletek típusa és kamatlába, mint árfolyama tekintetében mindenben megegyezik az első hadikölcsönrel. A pénzügyminiszter azonban, engedve a szakkörökben ez iránt megnyilvánult óhajnak, ez alkalommal 5 és fel százalékos juttatást is fog aláírásra kibocsátani, a melynek árfolyama előreláthatóan 91 korona körül fog mozogni. A hatodik moratórium-rendelet értelmében az egyébként moratórium alá eső betét a kibocsátásra kerülő új hadikölcsön-kötvényekre történő befizetésre is igénybe vehető, a pénzügyminiszter azonban a hatodik moratórium-rendeletben e tekintetben ráruházott jog alapján úgy fog intézkedni, hogy ezek a betétek csak a jegyzés idejében főnálló összegük 25 százaléka, de legfőleg a betét tulajdonosa által jegyzett összeg 20 százaléka erejéig lesznek igénybe vehetőek. A Magyar és Osztrák Bank és a M. kir. hadikölcsönpenztár a második hadikölcsön kötvények tekintetében ugyanazt, sőt továbbmenő kedvezményt fog adni, mint amelyet az első hadikölcsön kötvényei tekintetében adott.

Románia csak a központi hatalmak oldalán léphet akcióba.

Carp Péter újabb cikke.

A „Moldova“ legutóbbi száma nyilvánvalóan magának Carp Péternek a tollából nagyérdemű cikket közöl Románia akcióbájlésének, feltevéleiről.

A cikkirő megállapítja, hogy egy, az osztrák-magyar monarchiával való háború esetén Románia ugyszólván teljesen el volna vágva a világtól, mert az ezen esetben nyomban agresszív fellépő Bulgárián át nem kaphatná meg többé a Szalonikibe érkezett szükségleteit, nem is szólva az osztrák-magyar csapatoknak esetleges Nisén át, avagy a Dunán keresztül megtörténhető inváziójáról, ami Romániára valószínűleg katasztrófa volna.

Békeidőben is csak Ausztria-Magyarországtól kaphattunk municiót, mennyivel kevésbé számíthatnánk most Oroszországra, amelynek magának sincs elegendő lőszere.

Egy Németországgal való együttthaladás esetén — írja tovább a „Moldova“ cikkirője — 800.000 főből álló kitűnően felszerelt hadsereget dobhatnánk Galiciába anélkül, hogy a kiütéses tifusz veszélyének tennénk ki katonáinkat. Ez esetben számíthatnánk Bulgáriának velünk való együttműködésére is, avagy a legrosszabb esetben is irántunk való jóindulatu semlegességére.

Ha a stratégiai helyzetet hideg szemekkel megvizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy a mi magatartásunk nagyban hozzájárulna a döntéshez és éppen ezért beavatkozásunkat drágán megfizethetnénk.

Ami nyilvánosságunk azért ámtította magát Erdély elfoglalásának gondolatától, mert azt hitte, hogy Oroszország legyőzhetetlen.

A letelt kilenc hónap azonban megmutatta ennek az ellenkezőjét. Oroszország egyik vereséget a másik után szenvedte. Hindenburg stratégiája kimerülttette tette az osztrákokat és hadseregük szárnyai most komoly veszélyben forognak.

Mi csak akkor mehetnénk Oroszországgal, ha biztosak lehetnénk a győzelmében. Ez esetben azonban Oroszország nem tartana igényt segítségünkre. Ha most, amikor elérkezett a pillanat, akcióba lépünk, ami nagyban hozzájárulna a központi hatalmak győzelméhez, igényt tarthatnánk az elismerésre. Ebben a pillanatban Németországnak és szövetséges társának a legtöbb kilátása van a döntő sikerre.

A belügyminiszter elismerése Csikvármegye árvaszékének.

Csikszereda, május 4.

Csikvármegye árvaszéke részletes jelentésben számolt be a belügyminiszternek a csikvármegyei hadiárva különös gyámhatósági védelme iránt a háború tartama alatt tett intézkedéseiről.

A belügyminiszter a jelentést nagy elismeréssel vette tudomásul és a vármegye árvaszékét erről az alábbi leiratban értesítette:

42236/1915. VIII. a. szám.

A hadiárva különös gyámhatósági védelme tárgyában 1915. évi április hó 6-án tett jelentéséből meggyőződtem arról, hogy az árvaszék-átterzi, amit a 161.000/1914. sz. körrendelet hangsúlyozott, hogy a gyámügyi közigazgatás különös oltalma alá helyezett hadiárva védelmével nemcsak nemes kötelességet, hanem nagy missiót is teljesít, küzdvén azért, hogy a harcban elesett hősök tetterős, munkás elégedett polgárokkal méltóan pótolva legyenek.

Felkérem az árvaszéket, hogy továbbra is ugyanazzal a lelkes odaadással vegye különös oltalmába a hadiárva ügyét, amely lelkes odaadásról tesz tanubizonyosságot fent idézett jelentése.

Ezen magas elismerésből jelentékeny rész illeti a községi előjáróságokat, jegyzőket és közigazgatásokat is, kik erejük megfeszítésével és lelkes odaadással dolgoznak a hadiárva különös gyámhatósági védelméért.

LEGUJABB.

Óriási győzelem az oroszok felett.
Eddig 8000 orosz fogoly, sok ágyú és gépfegyver.

Budapest, május 4.

(Hivatalos) Hőser altábornagy, a vezérkari főnök helyettese a főhadiszállásról jelenti:

Az egyesült osztrák-magyar és német hadsereg tegnap megtámadta az ellenséget hónapok óta kiépített és megszállott nyugati galíciai állásaiban és a Malasztov—Gorlice—Gronimki, valamint az ettől északra terjedő egész arcvonalon visszavetették, súlyos veszteségeket okoztak neki, több mint 8000 orosz elfogtak és eddig még meg nem állapított számú ágyúkat és géppuskákat zsákmányoltak, egyszersmind kikényszerítették oszlopaink az Alsó-Dunajecen való átkelésüket.

Kárpáti arcvonalon Beszkidekben helyzet változatlan.

Erdős-Kárpátokban újabb harcokban Koziovától keletre tért nyertünk, ellenséget állásából kivertük, ellentámadásait véresen visszavertük és több száz orosz elfogtunk és 3 géppuskát zsákmányoltunk.

Osmalodától északra is több magaslatról súlyos veszteségeik mellett visszavetettük ellenséget. Ott is még folyik a harc.

Orosz határon Pruth és Dnieszter között nincs ujság.

A németek győzelmes harcai.

Berlin, május 3.

(Hivatalos). A német nagy főhadiszállásról jelentik:

Nyugati harctéren Flandriában tegnap Yperntől északkeletre Peelkapellet, Yperni műút mindkét oldalán sikerrel támadtuk és a fortuini majorokat, St. Julientől délkeletre elfoglaltuk.

Champagneban Souain és Perthes között sikeres a narobbantásokkal ellenséges állásokban jelentékeny kárt okoztunk. Maas és Mosel között csak tűzérési harcok voltak.

Hartmanweilerkopfon franciák ma éjjel hiábavaló támadásokat kíséreltek meg csucson levő állásaink ellen.

Egy francia repülőgép Saargemündtől nyugatra Hundingennél tegnap leszállott: mindkét utasát elfogtuk.

Egy német gépraj tegnap az epinali léghajócsarnokot megfigyelése szerint jó eredménnyel támadta meg.

Keleti harctéren a Riga felé menekülő oroszok további üldözése közben tegnap 4 ágyút, 4 gépfegyvert zsákmányoltunk és Mitautól délre ismét 1700 oroszot elfogtunk úgy, hogy foglyok összes száma 3200-ra emelkedett.

Kalvarjától délnyugatra orosz támadások, ellenség erős veszteségei mellett, megbiusultak. Oroszokat Sesapa tulsó partjára vettük vissza, miközben 330 foglyot bagytak kezünkön.

Skierniewicetől északkeletre is súlyos veszteségeket szenvedtek. — Oroszok itt nagyszámu halottakon kívül száz foglyot is vesztek.

Délkeleti harctéren Frigyes főherceg, tábornagy-fővezér jelentése szerint a szövetséges csapatok Mackensen vezérezredes (General-Oberst) vezetése alatt tegnap elkeseredett harcok után egész orosz arcvonalat Nyugat-Galiciában, amely magyar határ közelében kezdődött és Dunajecnek Visztula torkolatáig terjedt, számos helyen áttörték és mindenütt benyomtak. Ellenségnek az a része, amely elmenekülhetett, keményen üldözve szövetséges csapatoktól, legsürgősebb visszavonulásban van kelet felé. Győzelmi trofeákat megközelítőleg sem lehet attekinteni.

A törökök sikeres harcai.

Konstantinápoly, május 3.

(Hivatalos.) A török főhadiszállásról jelentik:

Támadásaink következtében, melyek reánk nézve kedvezően folynak le, ellenségnek nem sikerült Gallipoli félsziget partján levő veszélyes helyzetét megváltoztatni. Tüzelésünk, amelyet az anatóliai parton levő útegeink a Sediü Bahr félsziget caucsán álló ellenség ellen fenntartanak, igen eredményesek.

Henry IV. francia páncélos hajót, amely heves tüzelést indított útegeink ellen, tíz lövedékünk érte. Ma a hajó nem jelent meg többé a harctéren.

Ellenséges torpedónaszádoknak mult éjjel tengerszoros ellen megkísérelt jelentéktelen támadását igen könnyen visszavertük.

Fekete-tengeri orosz flotta ma demonstrációt rendezett Bosporus előtt a multkorhoz hasonlóan és egy óra mulva visszavonult északi irányba.

Délelőtt elsülyedt egy ellenséges buvárhajó, amely tengerszoroson át akart jutni és tüzelésünk alá került. Buvárhajó aknára futott, miután hullámok elnyelték, lehetetlen volt legénységét megmenteni.

Kaukázusi fronton Millétől északra ellenséges előőrsök támadásait, ellenség veszteségei mellett, visszavertük.

Április 28-án csapataink egyike Szuez-csatorna vidékén egy szóróágyúval felszerelt maharista századot megtámadott és fél órai harc után megfutamította. Három sebesült maharista fogságunkba jutott, sok fegyvert és tevéfelszerelési cikket zsákmányoltunk.

Április 28-ról 29-re virradó éjjel tűzérsegünk közeli távolságról félóra hosszat tüzelt egy a csatornában álló kotróhajóra, amely súlyos sérüléseket szenvedett.

Ugyanebben az időben két ellenséges lovaszázadot visszavertünk, ellenség véres veszteséggel mellett. Ebben a harcban 60 halott és sebesült vesztek. Ágyúink és szóróágyúink tüzelése üldözte ellenséget. Veszteségünk 9 ember volt,

Berlin örömmámorban.

Budapest, május 3.
(Hivatalos.) Déli órákban ismeretes lett, hogy seregeink Nyugat-Galiciában Gorlice körül visszanyomták az orosz arcvonalat. Érkezett hírek számos fogolyról és nagy zsákmányról szólnak.

Berlin városát siker öröme fellobogózták.

**Nagy diadalunk az oroszok felett.
30.000 orosz fogoly, 22 ágyú és 64 gépfegyver.
Frigyes főherceg-fővezér vezeti a csapatokat.**

Budapest, május 4

(Hivatalos.) **Hőfőnök helyettese a főhadiszállásról jelenti:**

Németország és Ausztria-Magyarország szövetséges csapatai hű fegyverbarátságban új győzelmet vívott ki. Azt a nagyon megerősített ellenséges arcvonalat, amelyet az oroszok limanovai győzelmes csatánk után visszavonulásuk óta Nyugat-Galiciában, a Visztula és Kárpátok főgerince között tartottak, egész területében elfoglaltuk.

Támadást folytatva osztrák-magyar és német haderők tegnap is Frigyes főherceg tábornagy, hadsereg-főparancsnok szemelátára az egész arcvonalon újabb sikereket küzdöttek ki, feltartóztatlanul tovább nyomultak előre kelet felé és nagy orosz erőket sürgős visszavonulásra kényszerítettek.

Összes eredmény jelentősége még megközelítőleg sem tekinthető át.

Hadi-oglyok száma eddig több mint 30.000-re növekedett és óráról-órára tovább nő. Elfoglalt számos orosz hadállásban töménytelen hadianyagot zsákmányoltunk, 22 ágyú és 64 géppuska van az eddigi zsákmány között.

Összes többi arcvonalakon helyzet nagyjában változatlan.

Német repülő elsüllyesztett

egy angol tengeralattjárót.

Berlin, május 4.

(Hivatalos.) Behnke, a német admirális főnöke jelenti:

Május 3-án egy német tengerészeti léghajó Északi tengeren több angol tengeralattjáróval csatába bocsátkozott. Bombát dobott tengeralattjárókra és egyiküket elsüllyesztette.

Tengeralattjárók ágyúkkal löttek léghajóra, de nem találták. Léghajó sértetlenül visszatért.

Tisza és Apponyi a diadalról.

A parlament üdvözli a királyt és hadsereget.

Budapest, május 4.

(Hivatalos.) Képviselőház mai ülésén féligy órákor, amint Sztéryni József képviselő befejezte beszédét, felállott gróf Tisza István miniszterelnök és jelentette a Háznak, hogy hozzá éppen most érkezett jelentés szerint osztrák-magyar és német csapatok Nyugat-Galiciában tegnapelőtt elérték nagy sikerüket és előnyomulásukat folytatván, elfoglalták oroszok vonalát a Kárpátoktól a Visztuláig.

Ezen nagy siker folytatásaképpen a tegnapi napon szövetséges csapatok keleti irányban győzelmesen előre nyomultak és gyors visszavonulásra kényszerítették oroszokat, akiket üldöznek.

Ma megközelítőleg sem ítéhető meg ennek a győzelemnek során ejtett zsákmány. Ez alkalommal csak annyit jelenthet, hogy eddig 61 gépfegyver és 22 ágyú került kezünkbe. Hadifoglyok száma eddig már 30.000-et meghaladja és e szám még nem végleges.

A képviselőház tagjai pártkülönség nélkül felállván helyeikről, hallgatták meg a miniszterelnök jelentését és percekig tartó dörgő taps és éljenzéssel kísérték azt.

Miniszterelnök beszéde után gróf Apponyi Albert állott fel és javasolta, hogy ezen nagy-szerű haditény alkalmával a képviselőház adjon mélyen érzett hálájának és elismerésének kifejezést vitéz katonáink és szövetségeseink iránt.

Böjthy László elnök a képviselőház általános lelkes tetszésétől kísérvé javasolta a képviselőháznak, hogy a győzelem alkalmával intézzen hódoló és szerencsekívánó táviratot a királyhoz, valamint a hadsereg főparancsnokhoz.

Az ünnepélyes pillanatra való tekintettel elnök az ülést felfüggesztette.

Az angol-francia sereg veresége.

Harcképtelenné tett csatahajó.

Konstantinápoly, május 4.

(Hivatalos.) A török főhadiszállásról jelenti:

Ari-Burnu mellett álló ellenség, hogy mozgáshabadságát fokozza, ma balszárnyával

újabb előretörést kísérelt meg, de ellentámadásainkkal a magas sziklakkal körülvett völgyekbe szoritottuk és a tengerpart felé nyomtuk vissza, miközben nagy veszteségeket szenvedett.

Ugyanakkor tűzérsgünk tüzelése egy ellenséges szállítóhajót gyorsan elsüllyesztett. Tegnap az Agamemnon pécélos cirkáló-tamikor Bulairt bombázni akarta, négy löve, dékünk érte. Az Agamemnon visszavonult anélkül, hogy a tüzelést folytathatta volna.

A mi csendőreink és hét angol tengerész katoná között, akiket egy ellenséges tengeralattjáró naszád Bodrun közelében levő lakatlan aegai-szigeten partra szállított, összeütközés keletkezett, amelynek folyamán a hét angol tengerész katoná, akiket egy tiszt vezetett, egytől-egytig elesett.

Többi arcvonalon semmi jelentős nem történt.

**A németek fényes győzelmei Flandriában.
Az oroszok mindenütt vereséget szenvedtek.**

Berlin, május 4.

(Hivatalos.) A német nagy főhadiszállásról jelenti:

Nyugati harctéren Flandriában támadásainkat észak és kelet felől nagy sikerrel folytatjuk. Ma reggel Zevenkote, Zvüdekke, Vesztok és a Polygenewald erdő, továbbá Neuenbosden megannyi olyan helységek, amelyekért hónapok óta hevesen folyt a harc, kezünkbe kerültek. — Elvonuló ellenség Yperntől északra és délre levő útjeink oldaltüzelése alatt áll.

Argonokban franciák Lefour de Páristól északra hasztalan kísérletet tettek egy általunk május elsején elfoglalt árok visszafoglalására.

Maas és Mosel között tűzérsgéi harcok tovább folynak.

Keleti harctéren Mitau felé való elődés közben elfogott oroszok száma több mint 4000-re emelkedett.

Kalvarjától délkeletre megújított támadásokat visszavertük, 170 orosz elfogtunk.

Szintgy mighiusultak oroszoknak Augusztóvtól délkeletre ellentünk intézett támadásai, miközben ellenség nagy veszteségeket szenvedett és azonkívül hadifoglyokban 2 tisztet és 420 főnyi legénységet, valamint 2 géppuskát veszített.

Jedwauonál és Lomzától északkeletre visszavertük oroszok éjjeli támadásait.

Délkeleti harctéren Erdős-Kárpátok és Felső-Visztula közti offenzíva jól előbbre haladt. Első nap zsákmánya 25.100 fogoly, 16 ágyú és 47 géppuska és ez idő szerint át sem tekinthető mindennemű hadiszer.

KÖZGAZDASÁG.

— A Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) I. évi április hó 14-én tartott 83-ik rendes közgyűlésén terjesztettek be az 1914. évi mérleget. Az állományuk fekvő jelentéséből látjuk, hogy az 1914. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1.295.816.563. — koronát tettek ki és az év folyamán bevett díjak 57.686.190 korona és 74 fillérre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 20.917.413 korona és 91 fillérről 41.903.610 korona 88 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztalék-alapja 8.041.361 korona 88 fillért tesz ki. A tüzbiztosítási ágban, beleértve a tűkörüveg biztosítást, a díjbevételek 19.394.853.656. — koronát, a díjbevételek 32.885.797 korona 77 fillér volt, miből 11.563.659 korona 31 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevételek 21.322.129 korona 45 fillérre rúgott és ez összegből 15.485.810 korona 20 fillér mint díjtartalék minden tehertől mentesen jövő évre vittetett át. A jövő években esedékessé váló díjtöltekevények összege 156.652.322 korona 43 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevételek 1.873.080 korona 84 fillérre rúgott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevételek 1.032.082 korona 74 fillért tett ki. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevételek 7.566.223 korona 43 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 3.514.676 korona 21 fillérre rúgott. Károkkért a társaság 1914-ben 49.992.434 K 88 f. és alapítása óta 1.212.012.508 K 55 f. fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 244.628.706 K 27 f. esik. A nyereségtartalékok közül, melyek összesen 13.978.966 K 09 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 8.604.388 K 84 f. tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely az idei átutalással együtt 2.575.771 K 48 f-re rúg, továbbá felemlítendő a 160.000 K-ra rúgó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 2.638.805 K 77 fillért tesz ki. Résztvényenként 500 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek az idei átutalások folytán 456.949.184 K 97 f-ről 480.984.656 K 23 f-re emelkedtek, a következő elsőrangú értékekben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 108.383.641 K 09 f. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 59.112.928 K 90 f. 3. Letétbe helyezett értékpapírokra adott kölcsönök 8.214.629 K 07 f. 4. Értékpapírok 257.435.899 K 59 f. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 42.235.393 K 72 f. 6. Tárca váltók 521.637 K 44 f. 7. Készpénz és az intézett követelések a hitelezők követeléseinek levonásával 5.160.526 K 42 f. Összesen 480.984.656 K 23 f. Ezen értékekből 90 millió korona magyar értékekre esik.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Gyergyócsomafalva diszpolgárai.** Gyergyócsomafalva nagyközség képviselőtestülete április 16-án Tisza István gróf miniszterelnököt, Sándor János belügyminisztert és Gyalóky Sándor főispánt nagy lelkesedéssel együtt egyhangulag diszpolgárokra választotta meg.

— **25 éves államt szolgálata.** Farkas Imre csikszeredai m. kir. p. ü. számvizsgáló május 2-án töltötte be 25 éves állami szolgálata évfordulóját. Ez alkalomból tisztviselőtársai és nagyszámu jóbarátai sürűn keresték fel jókívánásaikkal a közszeretben álló kötelességtudó, szorgalmas tisztviselőt. A huszonöt éves évforduló alkalmából Farkas Imre 50 koronát juttatott Gyalóky Sándor főispánhoz azon hazafias kérelemmel, hogy azt a háborúval kapcsolatos jótékony célra fordítsa. Gyalóky Sándor főispán 25 koronát a vak katonák, 25 koronát a rokkant katonák segélyalapjának küldött be, egyben elismerését és hazafias köszönetét fejezte ki Farkas Imre pü. számvizsgálónak.

— **A 24-esek dicsősége.** Vezérkarunk legutóbbi jelentéseiben kitüntetett elismeréssel említt meg több magyar ezredet, köztük elsősorban a marosvásárhelyi 22-es és a brassói 24-es honvéd gyalogezredet, melyek hőieségükkel különösen kitüntették magukat az uzsoki harcokban. — A legfelsőbb elismeréssel övezett ezredek között a marosvásárhelyi 22. gyalogezred 1886-ban alakult a 27., 28., 31. honvédzászlóaljakból, törzsalomshelye Marosvásárhely, a hol az első és harmadik zászlóalja is áll, második zászlóalja pedig Erzsébetvárosban állomásozik. Az ezred szintizista magyar ezred, mivel legénysége kizárólag székelejekből áll. A 22. gyalogezred a háború folyamán már sok babert aratott. A brassói 24. honvéd gyalogezred szintén 1886-ban alakult a 22., 23., 24. és 26. honvédzászlóaljakból, törzsének és első zászlóaljának állomáshelye Brassó, második zászlóalja Csikszeredán, a harmadik pedig Kézdivásárhelyen áll. Az ezred legénysége román, szász és magyarok honvédekéből áll, akik a jelen háborúban már igen sokszor kitüntették magukat.

— **Hogy harcol a székely honvéd?** Dr. K. G. 24. honvéd gárdaezredbeli tartalékos zászlós most folyó dicsőséges kárpáti harcairól írja az alábbi tábori levelező-lapot, mely minden időben a legnagyobb dokumentuma lesz a székely vitézségnek. Olvastunk hős katonáinkról sok dicsó vitézi tettet, de a mostani háború követelte rettenetes megpróbáltatásokat röviden és kifejezően teginkább talán az alábbi pár sor fejezi ki, melyek egyenesen bámulatra ragadják az olvasót. A levelező lap szövegét így szól:

Édes Géza, meg élek, de hogy meddig, az nagyon bizonytalan. A tegnapi reggel 4 órától este 8 óráig feküdtem teljes mozdulatlanul a nyitl platon; az orrommal és kezemmel ástam egy kis mélyedést, hová a fejemet lenyomhattam. A hátizsakomon körülbelül 170 golyó ment keresztül. Képzeld 250-300 lépésről egy egész napon keresztül célba lőnek az emberre. Még pár ilyen nap és akkor hiába jön a hónapután, N., de talán vége lesz ennek is! Szervusz, édes Géza! Gábor.

Az a nemzet, melynek ilyen idegzettel bíró, rettenthetetlen katonái vannak, vesztes nem lehet, annak győznie kell mindenáron! Aki e sorokat írja, kilenc hónap óta szakadatlanul tűzben van, sebet nem kapott és bírja jó kedvvel a faradalmakat.

— **Négy millió ember az oroszok vesztesége.** Az orosz hadügyminiszterium felhivatalos lapja, a pétervári „Russkij Invalid” szerint az orosz hadsereg április 2-ig 11.608 tisztet veszített el; a legénységi veszteséget az orosz veszteségi lajstromok nem közlik. Régebbi háborúkban szerzett tapasztalat szerint, amelyet a mostani háborúban tett megfigyelések megerősítenek, a tiszt veszteség 4 százaléka az összes veszteségnek. A pétervári lap adata szerint tehát az orosz hadsereg vesztesége április elejéig 1.790.000 ember. Ehhez hozzá kell számítani 1.234.000 foglyot és a megfelelő számú betegét. E számítás szerint, az orosz hadsereg vesztesége tehát április elejéig több, mint négy millió ember.

— **Halálozás.** Csomortány Tibor m. kir. posta- és távirtda kiadó 21 éves korában hosszasan szenvedés után, f. évi április hó 27-én elhunyt. A szép reményű fiatal tisztviselőben Csomortány Ferenc m. kir. állami utmester fiát gyászolja.

— **Anglia háborús költségei.** Rómából jelentik: A Stampa londoni tudósítója angol hivatalos jelentésekből kiszámította, hogy június hó 30-ig egyedül Anglia 17,690.000.000 frankot fog költeni a háborúra, amely összegben nincsenek benne a közvetlen kiadások. Ha a háboru ez év végéig tartana, akkor Anglia direkt hadikiadásai 26,5 milliárd frankot fognak kitenni s ehhez járul 20,5 milliárd indirekt hadikiadás.

— **Székely katonák üdvözlése a harctéren.** Udvarhely vármegye legutóbbi törvényhatósági közgyűlésén nagysolymosi Koncez Armin indítványára kimondotta, hogy a 82-ik székely házi ezredet és a m. kir. honvéd székely ezredet parancsnokságait, tisztjeit és katonáit a harctéren kilencedik hónap óta tanúsított hősiességükért üdvözli.

— **Sorozásra kerülő miniszterek.** A 42—50 évesek sorozásáról szóló törvényjavaslatot ma tárgyalja a főrendiház s miután nincsen kétség az iránt, hogy a főrendek is megszavazzák, a 42—50 esztendő férfiak is, tekintet nélkül arra, hogy teljesítettek-e katonai szolgálatot, vagy sem, népfelkelési bemutató szemlére kerülnek. Az új törvény a kormány két tagját érinti, a kik ötven évnél fiatalabbak. Ezek: Teleszky János pénzügyminiszter és Jankovich Béla kultuszminiszter, akik szintén népfelkelési szemlére kerülnek. A két miniszter közül Teleszky anuk idején huszáronkéntes volt.

— **A vitézségi érem.** Sok harcos mellén ott ékeskedik az arany vagy ezüst medália, a legénység hőseinek jutalma, a vitézségi érem. A laikus közönség tájékoztatására hadd álljon itt a Külügy-Hadügy című folyóirat felvilágosítása arról, hogy ennek a kitüntetésnek megszerzésére csak személyesen és egyedül végrehajtott bátor tett vagy oly vállalkozás alkalmas, mint például veszélyben levő tiszt vagy bajtárs megmentése, továbbá valamely győzemi jelvény (zászló) megszerzéséhez vagy visszaszerezéséhez való hozzájárulása. A bator tettet szavahihető tanuknak kell igazolni. Az olyan cselekmények, amelyek szerencsés véletlen, meg gondolatlan merészség vagy rablási vágynak látszanak, nem jogosítanak a vitézségi érem igénylésére. Egész századok vagy egyes csapatok, amelyek vezetővel vagy vezető nélkül valamely önkéntes vállalkozás alkalmával vitézséggel kitűnnek, nem kaphatják ezt a becsületügyi érdmet, mert ez csak a személyes tett jutalmazására szolgál.

— **A háboru kitüntetésje.** A király az ellenség előtt tanúsított vitéz és eredményteljes magatartása elismeréséül elrendelte, hogy dr. Lukács Vilmos népfelkelő főhadnagynak a legfelsőbb dicsérő elismerés (Signum Laudis) tudtul adassék.

— **„Háboru és szocializmus“** címen nagyobb tanulmánygyűjtemény jelent meg Kunfi Zsigmond szerkesztésében. A hét ives könyv behatóan tárgyalja a szocializmusnak és szocialpolitikának a háborúval összefüggő valamennyi kérdését és érdekes bepillantást enged a háborús szocializmus gondolatvilágába, törekvéseibe, várakozásaiba és csalódásaiba. A füzet, amely a magyar szocializmus világnézetének hű és érdekes tükré s amelybe a szocialista irodalom művelőinek nagy része írt, 80 fillérért kapható minden könyvkereskedésben.

— **Olaszország semleges marad.** A Corriere della Sera a következő táviratot közli, a melyet Londonban adtak fel:

— **Olaszország londoni nagykövete,** a mint ezt már a folyó év március havában is megtette, célszerűnek tartotta, hogy Olaszország magatartásáról hivatalos jellegű nyilatkozatot adjon ki. Az újabb nyilatkozat kiadását az a körülmény tette szükségessé, hogy a londoni lapok közlése szerint Imperiali marchese meghívást kapott, hogy sürgősen utazzék Rómába és vegyen részt a nagykövetek konferenciáján. Ezzel szemben a nagykövet kijelenti, hogy őt egyáltalán nem hívták Rómába és hogy Rómában nem kell értekeznie semmiféle olyan ügyben, a mi a politikai helyzettel összefüggésben volna. A mi Olaszország magatartását illeti, a nagykövet nyilatkozata szerint nincsen semmi hozzátenivalója március 24-én közzétett nyilatkozatához, a melyben kijelentette, hogy semmi sem erősíti meg azokat a híreket, a melyek oly katonai vagy tengerészeti mozgalmakra vagy politikai tárgyalásokra vonatkoznak, a melyekből arra lehet következtetni, hogy Olaszország politikájában változás fog beállni, és hogy Olaszország magatartása továbbra is olyan mint eddig volt. A nagykövet nyilatkozata azal végződik, hogy mindazokat a híreket, a melyek Olaszország magatartására vonatkoznak az orosz és külföldi újságokban napról-

napra megjelennek, a legnagyobb tartózkodással kell fogadni.

— **Veszteség kimutatás.** A brassói 24. h. gyalogezred újabb veszteségéről a 148. veszteségi lajstrom hoz kimutatást. E szerint az ezred III. zászlóaljának, a következő vesztesége van.

Megsebesültek: Áglya János 11. század Zágón, Ambrus Dénes 10. sz. Csikmadaras, Antal Ignác 9. sz. Bereck, Báncsuj György 10. sz. Magyarbodza, Bartos Lajos 9. sz. Mikóújfalva, Bendő Gyárfás 11. sz. Bodó Antal 11. sz. Kászonszeltz, Bodor István 12. sz. Gyimesfelsőok, Bot Pál utász-oszt. Sepsiszentgyörgy, Csákány Dávid 12. sz. Bta. Dombi Imre 12. sz. Kálnok, Éthes Ferenc 11. sz. Tusnád, Fesüs Zsigmond 11. sz. Orbaitelek, Gáspár József 12. sz. Szővete, Gödri György 11. sz. Keresztvár, György Antal 10. sz. Csikszentgyörgy, Helmei Miklós 12. sz., H. R. Ferenc 11. sz. Jákó Antal 12. sz., Kaló István 4. sz. Nagyajta, Kolcsár György 11. sz. Kolozi András 9. sz. Mikóújfalva, Kovács Károly 10. sz. Kézdiálmás, Kovács Béni 11. sz. Székelyudvarhely, Krausz Mihály 12. sz. Kukuj János 10. sz. Éőpaták, László Gergely 12. sz. Csikszendomokos, László János 11. sz. Zabola, László János 11. sz. Lianku Vazul 12. sz. Nagy Mózes 12. sz. Oasztelek, Nagy Sámuel 10. sz. Bibarcfalva, Opra Pál 12. sz. Százpatak, Péter István 12. sz. Csikszendomokos, Radovits László 12. sz. Riduly István 12. sz. Róth János 9. sz. Kissztlászló, Salamon István 11. sz. Szegvár, Stean Ottavian 10. sz. Kisiklód, Szávuly János 12. sz. Barcaufalva, Szilágyi Ferenc 9. sz. Málnás, Timár Imre 11. sz. Tromár György 12. sz.

Meghaltak: Bálint György 11. sz. Kálnok, Borhándi Ferenc 12. sz. Torja, Faragó Sándor 12. sz. Petőfalva, Földes Samu 12. sz. Papo c, Gajetariu Demeter utász oszt. Brassó (1915. II. 21.) Kerekes Ferenc 9. sz. (1915. I. 8.), Kovács Imre 12. sz. Kászonszeltz (1915. I. 11.), Pál János 12. sz. Kászonszeltz (1915. I. 6.), Polosán György 11. sz. Aldoboly.

Hadifoglyok: Herman József 9. sz., Joó Gergely 9. sz., Márton Dénes 9. sz., Ramser János 9. sz., Stancsu Mihály 9. sz.

— **Románia részlegesen mozgósít?** A „Cura“ című bukaresti lap kérdést intézett egy magasrangú vezérkari tiszthez, hogy mi igaz az elterjedt mozgósítási hírekből.

— **Nem tudom, —** felelte a vezérkari tiszt — hogy elrendelték-e a mozgósítást, de azt hiszem, hogy részleges mozgósításra nem sokára szükség lesz egy idegen állam esetleges inváziójának megakadályozására. Ez az állam taktikai okokból benyomulhat Romániába.

Később már nyiltabban beszélt a tisztt:

— Könnyen megeshetik, hogy az oroszok ilyen kísérletet tesznek, csak hogy vasuti vonalaink egy részét csapatszállításra biztosítsák Csataldza, esetleg Szerbia felé. A németeknek és szövetségeseiknek nem katonai érdekük, hogy területünkre nyomuljanak. Erre csak egy orosz invázió esetén kerülhetne sor.

— **Tel! A Lilleben** megjelenő német hadi-újságban egy főtörzsorvos meséli a következő kis történetet:

Nemrégiben új tisztiezőlát kaptam. A szolgát, amikor jelentkezett nálam, kioktattam:

— Figyelmeztetek, fiám, hogy az elődöd nem tudott fűteni. Nálam nagyon hideg van, vigyázz hát a fűtésre. Tudsz jól fűteni?

— Parancsára, főtörzsorvos ur!

— Na, jól van. Azt hiszem, mag' lesznek veled elégedve. Mi vagy civilben?

— A rostoki egyetemen a filozofia tanára.

— Ugy? Akkor maradjunk mindjárt a tegezésnél. Ezentul te is tegezni fogsz engem.

— **Új okmánybélyegeket.** A hivatalos lap közli a pénzügyminiszter hirdetését, amellyel április 15-ével 50 és 80 filléres, továbbá 50 koronás okmánybélyeg fog forgalomba. A 60 és 80 filléres bélyegeket rajza és alakja éppen olyan, mint a 40 és 50 filléreské, az 50 koronás pedig ugyanaz, mint a 20 vagy 30 koronásé; az értékzám természetesen mindenütt megfelelően változik.

— **Triesti általános biztosító társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság“ rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mértékkel a társulat mindenkinak, aki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és vízszállítás- és baleset- és szavatossági biztosítók

sokat az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság, valamint kezességi és óvadék-biztosításokat, eltulajdonítás, lopás, bűtlen kezes és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb versenylovak biztosítását a „Minerva“ általános biztosító részvénytársaság, valamint áru- és utipodgyászbiztosításokat az Európai áru- és podgyászbiztosító részvénytársaság számára. A csikszeredai ügynökség a „Marosvásárhelyi Agrár Takarékpénztár“ fiókja.

— **Adomány a Vöröskereszt Egyesületnek.** A Vöröskereszt Egyesület Csikszereda városi választmánya részére a tartalékkórház kibővítése céljára a következő adományok érkeztek: Csikszeredáról: Csizser Sandorné 1 ágylepedő és 2—2 alsónadrág s törülköző. Csikborzsovaról (Kovács Lajos községi bíró és felesége gyűjtése): Antal Ignácné 1—1 ing és alsónadrág; Abos Simonné 1—1 alsónadrág, ágylepedő és törülköző; Balog Aronné 1—1 párna, párnabuzat és ágylepedő; B. Balog Istvánné 1—1 ing, párnabuzat és törülköző; Balog M. Józsefné 1 törülköző; Ber s Józsefné 1 ing; Demeter Peterné 1—1 ing és törülköző; Demeter Imréné 1—1 ing és törülköző; Gergő Domokosné 1—1 párnabuzat és törülköző; Gergő Jánosné 1—1 ing, párnabuzat és törülköző; Kovács Lajos 1—1 ing, alsónadrág, párnabuzat és törülköző; Kovács Balazsné 1—1 ing alsónadrág és 2 törülköző; Kovács Pálné 1—1 ing és alsónadrág; Lakatos Istvánné 1 törülköző; Lakatos Pálné 2—2 ing és alsónadrág; Nagy Istvánné 1—1 párna és párnabuzat; Péter István 1—1 pokróc és ing; Péter Antalné 1—1 pokróc, ing, alsónadrág és ágylepedő; Szakács Istvánné 1—1 ing, alsónadrág és törülköző; Tamás Antalné 1—1 ing és alsónadrág; ifj. Tamás Dénesné 1—1 ing és törülköző; Tamás Mózesné 1—1 ing és alsónadrág. (Folytatjuk). A választmány ugy Kovács Lajos községi bírónak és feleségének a gyűjtésről az adományok ingyenes beszállítását, mint az adományozóknak adományukért halás köszönetet mond. Bodor Gyuláné társelnök, Szilágyi Ferenc ügyvezető alelnök.

— **Tűz Taploczán.** Szombaton délelőtt 10 óra körül Taploczán könnyen végzetessé válható tűz ütött ki. Miklós Gyula csikszeredai lakos csüret egy 4—5 éves gyermek gyufával felgyújtotta. A tűz a száraz időben gyorsan terjedt, de szerencsére a szomszédok még idejében észrevették és a tüzet lokalizálni lehetett Csakhamar elhozták a szomszédos községek vizszivattyuit és már ekkor a tűz színhelyén volt a csikszeredai tűzoltóság, rendőrség és a főtartalék osztag készsége Guzmán László főhadnaggy, századparancsnok vezetése alatt. A katonák ügyes oltásának és a gimnázium ifjusága önfeláldozó tevékenységének köszönhető, hogy a tűz, miután három csűr leégett teljesen lokalizálható volt.

— **Kitüntetés.** A király Karleusa Fülöp ezredesnek, a brassói 24. honvéd gyalogezred parancsnokának, az ellenség előtt tanúsított vitéz és eredményteljes magatartásának elismeréséül a hadidíszítményes 3. osztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta.

— **Halálozás.** László Sámuel a csikszeredai magy. kir. pénzügyigazgatóság segédtitkára, a 24. honvéd gyalogezred főhadnagya, a Signum Laudis tulajdonosa, folyó évi április hó 24-én este 9 órakor Uzseknán, orosz szuron-tól szívezen találva, 36 éves korában hősi halált halt.

— **Az 1873—1877. évfolyambeilek bevonulása.** Több napilapban közlemény jelent meg, a mely a Magyarországon vagy Ausztriában népfelkelési bemutatószemlén megvizsgált és alkalmasnak nyilvánított 1873—1877. évi születésű és osztrák honosságú népfelkelésre kötelezettek bevonulási idejére vonatkozik. Minthogy több helyről fölmerült az a kérdés, vajjon ez a bevonulási határidő az 1873—1877. években született magyar honosságú népfelkelésre kötelezettekre is kiterjed-e, a Budapesti Tudósítót fölhatalmazták annak kijelentésére, hogy az említett születési évfolyamokba tartozó magyar honosságú népfelkelésre kötelezettekre ez a bevonulási határidő nem vonatkozik. Ezeknek a népfelkelési aktív szolgálatra való behívása későbbi időponthoz külön hirdetésménnyel fog megtörténni.

— **Újra sorozzák a B. osztagú népfelkelőket.** Tekintettel arra, hogy a népfelkelő sorozás eredménye nem mindenütt egyformán mutat fel, a katonai hatóság elrendelte az 1878-tól 1890-ig, továbbá az 1892., 1893. és 1894. években született népfelkelők újraszorozását. Azok is sorozás alá kerülnek, akik beváltak ugyan, de szabadságot kaptak.

— **Térzene a városháza előtt.** A helybeli m. kir. honvéd népfelkelő főtartalék osztály kebelében alakult zenekar vasárnap délután, a városháza előtt, verőfényes szép időben tartotta első nagyszerű terzenéjét a vak katonák javára. A terzenét a lehető legnagyobb erkölcsi és anyagi siker koronázta. Katonáink fáradozása valóban a legnagyobb elismerést érdemli meg. Közönségünk teljes számban megjelent a korzón és élvezte a szebbnél-szebb dalokat, melyeket a kitűnően szervezett zenekar fényes sikerrel és nagy művészettel adott elő. A műsor minden egyes számát a közönség zajos óvációval fogadta és lelkesen tapsolta. A terzene igen nagy anyagi eredményt is zárt, mennyiben önkéntes adakozásból a vak katonák javára 450 korona folyt be. Értésülésünk szerint katonáink megismétlik minden vasárnap a terzenét, melyre különösen felhívjuk hazafias közönségünk figyelmét.

— **Napi egymillió háromszáz ezer korona államszegély.** A bevonultak családtagjainak segélyezése tekintetében a kormány a lehető legmegtányosabb módon igyekszik eljárni mindazokkal szemben, akik a segélyre igényt tartanak. Mindazon családok, amelyek vagyonfelfogók és amelyeknek keresőképességük nincsenek: államszegélyben részesülnek azon hadbavonult családtag után, aki békében is eltartotta, vagy nagyrésztben segélyezte a családot. Ez idő szerint Magyarországon 830 ezer család részesül napi egy millió és háromszáz ezer koronát meghaladó családi segélyben.

— **A felzabadt Bukovina.** Mamornicáról jelentik: Csernovici románok, akik Mamornicán bevásárlásokat eszközöltek, beszélik, hogy az élet napról-napra élénkebbé válik Csernovicban. Csak a terményhiány érezhető nagyon. A kenyéret rozsból, zablisztból és burgonyából készítik. Az orosz hordák újabb betörése a Pruth nyugati oldalára, teljesen kizárnak tekinthető. Az osztrák-magyar és német csapatok Zuren-Ostrica és Boian között úgy megerősítették a Pruth jobb oldalát, hogy az oroszok minden kedvüket elvesztették, hogy a folyón való átkelest megkíséreljék. A bajonett-harcok és a kozák támadások most a lehetetlenségek közé tartoznak. Mindezekhez hozzájárul még az is, hogy a szövetséges tüzérsége úgy minőség, mint mennyiség tekintetében jelentékenyen felülmulja az oroszokat.

— **A bukovinai események.** Burdujaniból jelentik: A beszarábiai határon állandóan nagy csapatmozgalmak észlelhetők. Semmi kétség, hogy az osztrák-magyar csapatok beszarábiai offenzívája rövidesen kezdődni veszi. Az oroszok ugyánlázik erős ellentállásra készülnek, mert nagy számú csapatokat koncentrálnak a határra. Abból a 800 vagon búzából, amelynek kivitelet Romániából a bukovinai románok részére a kormány megengedte, az első transport, szám szerint 10 vagon, tegnap megérkezett Burdujenibe, ahonnan tovább szállították Izkániba. Ezt a búzát az „Insratzirea” nevű népbank kapja eladás céljából.

— **A tanítók és a termés biztosítása.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, mely a tanítóknak utmutatásul szolgál a gazdálkodás módjára, a korai vetemények intenzívabb művelésére és a hasznosítható hulladékok megóvására. E rendeletet a miniszter megküldötte valamennyi egyházi főhatóságnak, valamennyi királyi tanfelügyelőnek és tanfelügyelőségi kirendeltségnek. A miniszter a tanfelügyelőknek küldött rendeletet azzal fejezi be, hogy elvárja a tanítókat, hogy hivatása magaslátán átérzi megbízásának nagy fontosságát és készségesen s a legnagyobb buzgalommal iparkodik eleget tenni felhívásának.

— **Nem szabad tehenet levágni.** Legközelebb fontos miniszteri rendelet fog megjelenni a tejfogyasztás segítségére. E szerint a földművelésügyi miniszter el fogja tiltani a tehenek levágását, illetőleg azt a rendeletet, amely az üszöborjúk vágását szigorúan tiltja az ország marhaállományának fejlesztése érdekében, a tehenekre is kiterjeszti.

— **A tisztviselők előlegei.** Az állami tisztviselők küldöttsége nemrég arra kérte a miniszterelnököt, hogy a fokozottabb drágaságra való tekintettel részükre fizetési pótlókat engedélyeztessék. A miniszterelnök megtagadta a kérés teljesítését. Ebolyott most úgy rendelkezett, hogy az állami tisztviselők, altisztek és szolgák részére mostanáig engedélyezett fizetési előlegeiből származó havi levonásokat egyelőre tartásuk függőben. A felfüggesztés nem terjed ki az ezentúl felvett előlegekre valamint ama térítvényekre sem, melyeket az alkalmazottak a hadikölcsönkötvény terhére fizetni tartoznak.

— **Új hirlap Besztercén.** Folyó évi április havával új magyar politikai és társadalmi hetilap indult meg Besztercén „Besztercei Magyar Hirlap” címen, Vársárhelyi János ref. lelkész szerkesztése alatt, az ottani Székely-Társaság kiadásában. Az új lap formás és tartalmas első két számából itélve hivatott órá lesz e szép vidéken magyarságunk érdekeinek és összekötő kapocs az ottani közvélemény szolgálataiba. Szívesen üdvözljük az új vállalatot, amely a nem rég csöndesen kimúlt „Beszterce” helyét fogja remélhetőleg szép sikerrel betölteni.

— **Katonai lábbeli ára.** A cs. és kir. hadügyminiszterium lábbeli szállításokért március 15 től kezdődően az ideiglenes átvételi árakat következőképpen állapította meg: 1 pár bakancs 27 korona, 1 pár könnyű cipő 22 korona, 1 pár rövidszaru csizma 34 korona, 1 pár dragoayos csizma 44 korona, 1 pár buszarcizma 45 korona.

— **Szabadságoljak a román tartalékosokat.** A román határról jelenti tudósítónk: Jasyban nagy örömet keltett a hadvezető segédek az a rendelete, hogy a behívott póttartalékosokat a földmunkálatok elvégzésére szabadságolják. Az intézkedés egész Romániára vonatkozik.

— **Tiszt nem írhat a haboruról.** A hadügyminiszterium elrendelte, hogy a tényleges és tartalékos katonai személyeknek a haboru tartama alatt a hadi eseményekről emlékiratokat vagy cikkekkel írniok és nyilvánosságra hozniok tilos. Ilyen engedélyeket sem a csapatparancsnokság, sem az ezred parancsnokság a jövőben nem adhat.

— **Kirendelhető mindenki személyes mezőgazdasági munkára.** A földművelésügyi miniszter nagyjelentőségű rendeletet küldött a vármegyékhez. A miniszter felhatalmazza az aipánt arra, hogy a közlelmzés biztósítása végett szükséges, közérdekű tavaszi és nyári mezőgazdasági munkálatok elvégzése céljából a törvényhatósági gazdasági intézőbizottság meghallgatásával — ha szükséges — a vármegye egész területére, vagy annak egyes részére a személyes szolgáltatás igénybevetelét a törvényszabta korlátok között elrendelhesse. A személyes szolgálatok és szolgáltatások igénybevetelével csak olyan munka elvégzése rendelhető el, a melyről megállapítható, hogy azt a föld tulajdonosa tőle nem függő okból el nem végezheti. Az elvégzendő közérdekű munka tervezetét es sorrendjét a közérdeki gazdasági biztósági, vagy az előjáróság meghallgatása után a főszögabíró, illetve a polgármester hagyja jóvá. A személyes szolgálatot, vagy szolgáltatást teljesítő 20% kal több díj illeti meg mint a mennyi abban a községben ugyanolyan munka, napszám vagy szakmány szerint számított díjazása a múlt év hasonló időszakában az átlagos összeg volt. A főszögabíró, illetve a polgármester állapítja meg, a közérdeki gazdasági biztóságtól, vagy az előjáróságtól beszerzett adatok alapján. A fizetést az előjáróság teljesíti.

— **„A óár birodalma” című füzet a leghatásosabb ellenség, az orosz cár birodalmát ismerteti.** Fővonaláiban, közgazdasági szempontból megismerteti velünk a nagy birodalom földrajzi viszonyait, majd a rajta élő népesség nemzetiségi viszonyait. Sok meglepő, a hagyománnyal ellenkező dolgot találunk benne. Így mi a tatárokat történelmi ismereteink alapján hajlandók vagyunk a legbarbárbab népnek tekinteni. A kis füzetben azt olvassuk, hogy az Oroszország földjén élő tatár manapság szorgalmas földmívelőkből és kereskedőkből áll. Európai Oroszország keleti részében és a Kaukaszban, továbbá Baku petroleumiparában igen sok a tatár ipari munkás. A Krimi felszigeten állattenyésztéssel, gyümölcstermeléssel foglalkoznak, kiváló kertészetek vannak. Van sok tatár házáló, de akad közöttük nagykereskedő is. Szóval az orosz tatárok manapság egész másformák, mint amilyenek mi képzelni szoktuk. A többi főbb nemzetiség viszonyait hasonló részletességgel ismerteti a kis füzet. A következő fejezetek a gazdasági és szociális viszonyokkal foglalkoznak. Az orosz agrárkérdés, a mezőgazdasági termelés bajai meglevőnek előtűnk. Egy másik fejezet a cári birodalom pénzügyeit, a hadi célokra kiadott milliárdok származását, ismét másik az orosz birodalom kormányzatának, közigazgatásának bajait ismerteti. A legújabb orosz külpolitika és az orosz haderő ismertetésével végződik a kis füzet. A 64 oldalas cínos kiállítású füzet, amelyben Oroszország térképe is befoglalattik, 40 fillért minden könyvkereskedésben kapható.

Az Edison-moziban vasárnap, május hó 9-én d. u. 5 és este 8 órakor két előadás lesz, mely alkalommal bemutatásra kerül: Ismeretlen asszony, dráma 3 felvonásban. — Legújabb harctéri felvételek. — Próbaházasság, vígjáték 3 felvonásban.

Aranyat vasért.

A „Csikvármegyei Augusztus gyorssegély-alap” központi ügyvezető bizottságához beküldött arany és ezüst ékszerek, tárgyak és készpénz adományokhoz még a következők adakoztak:

Gyergyószentmiklós város helyi bizottságának elnöke Orel Dezső polgármester ur által beküldött gyűjtés eredménye:

1412. Baricz Matildka Gyószentmiklós, 3 drb arany fülbevaló.

1413. Balázs Béláné Gyószentmiklós, 1 drb arany gyűrű.

1414. Rati József Gyószentmiklós, 1 drb arany fülbevaló.

1415. Ifj. Gircsis János Gyószentmiklós 1 drb arany gyűrű kövel.

1416. Ifj. Gircsis Jánosné Gyószentmiklós, 1 drb arany gyűrű kó nélkül.

1417. Lázár Lukács Gyószentmiklós, 1 drb törött arany gyűrű és 1 drb veresköves pecsét gyűrű.

1418. Száva Lukács Gyószentmiklós, 1 drb ezüst kettfedelű óra, 1 drb eltört arany gyűrű kövel, és 1 drb arany email gyűrű.

1419. Száva Lukácsné Gyószentmiklós, 1 drb kis ezüst óra, 1 pár arany fülbevaló, és 1 fel arany fülbevaló.

1420. Biró Ignác Gyószentmiklós, 1 drb arany fülbevaló.

1421. Kary Irén Gyószentmiklós, 1 drb arany sziv.

Vakar P. Arthur ur és neje gyószentmiklósi lakosok gyűjtése

1422. Lukács Gizella Gyószentmiklós, 1 drb ezüst láncz.

1423. Algya János és neje Gyószentmiklós, 1 drb törött arany láncdarab, 1 drb arany sziv, 1 vékony arany gyűrű és 4 drb arany törmelék.

1424. György János Gyószentmiklós 1 drb arany gyűrű kövel.

1425. Szabó Józsefné Gyószentmiklós, 1 drb arany törött gyűrű, 1 drb eltört kó nélküli függő.

1426. Kahán József Gyószentmiklós, 1 pár eltört arany fülbevaló.

1427. Nagy Antalné Gyószentmiklós, 1 drb eltört arany brostü.

1428. Balázs Béla Gyószentmiklós, 5 korona készpénz.

1429. Lajos Jánosné Gyergyószentmiklós, 4 korona készpénz.

1430. Jánosi Mariska Gyergyószentmiklós, 1 drb arany karika gyűrű.

1431. Ifj. Bogdán Istvánné Gyergyószentmiklós, 1 drb arany gyűrű kövel.

1432. Lukács Karolin Gyergyószentmiklós 6 drb ezüst gomb.

1433. Biró Gizella Gyergyószentmiklós 2 pár ezüst kapocs, 1 drb eltört arany kereszt.

1434. Ifj. Korellik István Gyergyószentmiklós 1 drb vékony arany gyűrű

1435. Paskulj Mihály Gyergyószentmiklós, 1 drb arany gyűrű, 1 drb ezüst gyűrű.

1436. Belmann Vilma sné Gyergyószentmiklós, 2 drb ezüst pénz.

1437. Szikora Imre Gyergyószentmiklós, 5 korona készpénz.

1438. Madaras Ágostonné Gyergyószentmiklós, 1 drb ezüst láncz, 1 drb arany kereszt.

1439. Blénesy Jenőné Gyergyószentmiklós, 3 drb arany törmelék.

1440. Valla Lambert Gyergyószentmiklós, 1 drb ezüst láncz.

1441. Györfi Béla Gyergyószentmiklós, 1 pár arany fülbevaló.

1442. Lukács Aranka Gyergyószentmiklós, 1 törött ezüst karkötő.

1443. Simon Irénke Gyergyószentmiklós, 1 drb félfedelű női arany óra, 1 pár ezüst fülbevaló.

A midőn a fent elsorolt tárgyak és értékek átvételét ezennel nyilvánosan nyugtázzuk, egyszersmind hálás köszönetünket nyilvánítjuk mindazoknak, kik a nemes cél érdekében akár mind gyűjtők, akár mind adományosok ezen eddigi szép eredmény elérésében közreműködtek.

A „Csikvármegyei Augusztus gyorssegély-alap” központi ügyvezető bizottságainak nevében és megbízásából:

Pótz Antal, Gyálóky Sándorné, jegyző. elnök.

(Folytatjuk.)

Szövetek!
Selymek!
Bársonyok!
Szalagok!
Csipkék és
Diszek!

DIVATÁRUHÁZ!
BERBEKAR ÉS CZINK
Kolostor-utca 7. szám. ◆ BRASSÓ ◆ Telefon szám 470.
Ujdonságok minden időnyre naponta érkeznek!
Angol es francia ruhák elkészítését elvállaljuk! 33-50

Menyasszonyi
kelengyék!
Asztalneműek!
Bluzok!
Pongyolák és
Női kabátok!

Haas Fülöp és Fiai, Brassó, Kapu-utca 60. szám.

Ájánlják dusan felszerelt raktárukat! — Szőnyegek, butorszövetek, paplanok, függönyök, asztal- és ágygarnitúrák, utazó- és kocsitakarók, gyékények stb stb. — Gyári árak mellett!
B U D A P E S T. 36 fióküzlet. B É C S.

Sz. 3—1915.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírósnak 1914. évi V. 1256/1. számú végzése folytán dr. Dulinszky József ügyvéd által képviselt Nagy Lajos zsigódi lakos végrehajtó részére, végrehajtást szenvedő ellen 400 korona követelés s járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesétől lefoglalt és 1160 koronára becsült ingóságokra a csikszeredai kir. járásbírósnak fenti számú végzésével a további eljárás elrendelése, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedő lakosán Csikszeredában, a beírt helyiségbe leendő megartása határidőül 1915. évi május hó 6-ik napján délután 4 órája kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig: háziatorok, tőke hátrák és járulékal erejéig a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron aul is el tognak adatni.

Felhívatuak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelést megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban esz közöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jeleiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mu asszák, mert különben csak a vételár fölőslégére fognak utaltani.

Kelt Csikszeredában. 1915. évi április hó 18. ik napján.
KERESZTES GYULA,
kir. bír. végrehajtó.

DESZKA, PALLÓ, LÉC, GYALULT PADLÓ DESZKA
mindenféle méretben és mennyiségben.

HULLADÉK LÉC ÉS CÁNDRÁ

szekérszámra házhoz szállítva állandóan kapható a

MADÉFALVI „IDA“ FÜRÉSZGYÁRNÁL.

Megrendeléseket sz vesen felvesz

Vákár L. könyv- és papirüzlete Csikszeredában.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Értesítjük Csikszereda város és vidéke közönségét, hogy Csikszeredában a Kossuth Lajos-utcában (Lázár Domokos-féle ház) már évtizedek óta fenálló

FÉRFI ÉS NŐI FODRÁSZ-ÜZLETEINKET

1914. évi október hó 1-én áthelyeztük az Apaffi Mihály-utcaába (Jakab Gyula-féle ház, a Hunter-szállodával szemben). A borbély üzlet mellett külön bejáratl van a női fodrász-terem, kényelmesen berendezve, hol elvállalunk mindenemű női hajmunkát és délutánonként hygienikus fejmosást villanyeszártóval (meleglevegővel). Midőn ezt igen tisztelt vendégeinknek szíves tudomására hozzuk, nem mulaszthatjuk el, hogy köszönetet ne mondjunk eddigi pártfogásukért s egyben kérjük, hogy jövőre is sziveskedjenek támogatni s viszont mi is biztosítjuk vendégeinket a szolid kiszolgálásról. Maradunk kiváló tisztelettel:

Szabó Lajos és neje, férfi és női fodrász.

Raktaron tartunk mindennemű kész hajmunkákat és női pipere cikkeket.

Szőnyegek, függönyök,
ágy- és asztalterítők,
linoleum, valamint modern
lakásberendezések
legolcsóiban

Tellmann és Speil-nál
Brassó, Buzasor 8. szám alatt
szerezhetők be, a hol ezen cikkekből a legnagyobb raktár van.

Levélbeli megrendelések a legnagyobb elővigyázattal és azonnal elintéztetnek.

41-52

A BÜRGER-FÉLE

„APOSTOL“ BIO-MALÁTA-SÖR

a legjobb müncheni tápsörökkel vetekedik, kellemes ízű, maláta dus. Különösen tápláló anyáknak és álmatlanságban szenvedőknek ajánlható.

Gyártja BÜRGER ALBERT sörfőzdéje, Marosvásárhelyt.

Csikszeredában képviselve:

Fenyves Aladár sör-nagykereskedő által.

Kapható: Nagy Gyula ur fűszer- és csemege üzletében. Valamennyi jobb káveház és vendéglőben és naponként frissen csapolva az „Europa“ vendéglőben.

Hosszúrovó Cement Födélcserep

majdnem határtalan tartósságu, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható

Iroda: Hirscher-u. 18. sz. Portland cementgyárnál, Kugler és Társai, Brassóban. Iroda: Hirscher-u. 18. sz.